

Wat betekent het als we “de jaarrekening vaststellen”?

Is de vaststelling van de jaarrekening ook de goedkeuring van die jaarrekening?

Het antwoord op deze vragen vinden we in de artikelen 197, 198, 199 en 213 van de Gemeentewet.

Artikel 197,

lid 1. Het college legt aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag.

lid 2. Het college voegt daarbij de verslagen, bedoeld in artikel 213a, tweede lid.

Artikel 198,

lid 1. De raad stelt de jaarrekening en het jaarverslag vast in het jaar volgend op het begrotingsjaar. De jaarrekening betreft alle baten en lasten van de gemeente.

De jaarrekening is de verantwoording van het College over de uitvoering van de programma's. In de jaarstukken staat per programma het antwoord op de volgende doelmatigheidsvragen:

1 Heeft de gemeente bereikt wat ze wilde bereiken?

2 Heeft de gemeente gedaan wat zij wilde doen?

3 Heeft het gekost wat de gemeente dacht dat het zou kosten?

Met het antwoord op deze H-vragen krijgt de raad zicht op de uiteindelijke uitvoering van de begroting.

De facto is dit de politieke verantwoording van het College. Daar zijn de bevindingen van de accountant niet echt bij nodig. Als het antwoord op de vragen 1 en 2 positief zijn kan de raad op die punten de jaarrekening vast stellen.

Het antwoord op vraag 3 hangt samen met de vraag of de in de jaarrekening opgevoerde kosten ook juist, getrouw en rechtmatig zijn.

Over de juistheid, getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening brengt de accountant verslag uit:

Artikel 213,

lid 2. De raad wijst een of meer accountants aan als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, belast met de controle van de in artikel 197 bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

lid 3. De accountantsverklaring geeft op grond van de uitgevoerde controle aan of:

a. de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen;

b. de baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen;

c. de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels, bedoeld in artikel 186 en

d. het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

lid 4. Het verslag van bevindingen bevat in ieder geval bevindingen over:

a. de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële

*organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken en
b. onrechtmatigheden in de jaarrekening.*

Als de accountant zich onthoudt van een oordeel over de jaarrekening of onderdelen daarvan, of bepaalde kwalificaties over de jaarrekening uitspreekt rijst de vraag of een vaststelling van de jaarrekening zonder eventuele tekortkomingen (onjuistheden, onbetrouwbaarheden of onrechtmatigheden) te kennen voor de hand ligt.

Vaststelling van de jaarrekening is echter ook de facto décharge van het College. Artikel 199 van de Gemeentewet zegt daarover:

*Artikel 199,
Behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden, ontlast de vaststelling van de jaarrekening de leden van het college ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer.*

Samenvattend: wanneer de Raad de jaarrekening vaststelt, keurt de Raad de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het gevoerde beleid en de daaraan ten grondslag liggende uitgaven impliciet goed.